

Gebed

In deze Bijbelstudie kijken we naar de betekenis van het gebed in het Bijbelboek Handelingen. Eerst gaan we alle plaatsen na waar het gebed in Handelingen voorkomt. Niet altijd is dat onder de noemer "gebed". Soms is er sprake van spreken tot God of danken. Nadat al deze plaatsen zijn benoemd proberen we een indeling te maken. Daaraan vooraf gaat een algemeen deel over het gebed en vervolgens eindigen we met een aantal vragen. Over het gebed kunnen we verschillende studies maken, we moeten ons in deze studie dus beperken.

Waar treffen we het gebed in Handelingen aan?

Na de hemelvaart van de Heere Jezus wordt van de apostelen gezegd dat zij allen eensgezind volharden in het bidden en smeken, samen met de vrouwen (Handelingen 1:14)

Het werpen van het lot (Matthias wordt apostel) wordt voorafgegaan door gebed (1:22) waarin de Heere gevraagd wordt welke Hij heeft uitgekozen)

Een ieder die de naam van de Heere zal aanroepen zal gered worden (2:21)

Het gebed dat gebeden wordt als Petrus en Johannes terugkeren uit de gevangenis staat in 4:24-30. God werd daarin als Schepper erkend en Jezus wordt Zijn heilig Kind genoemd. Wat volgt is een gebed om in vrijmoedigheid het woord te spreken in direct verband met het doen van tekenen en wonderen.

In 6:4 wordt gesproken over blijven volharden in het gebed zelfs als andere taken daardoor in verdrukking komen; de diakenen worden gekozen. Nadat de diakenen gekozen zijn worden zij voor de apostelen geleid. Nadat zij gebeden hebben leggen zij hun de handen op.

In 7:60 roept Stefanus God met luide stem aan: "Heere reken hen deze zonde niet toe!"

Simon (die toverij bedreef) krijgt van Petrus de opdracht om zich te bekeren en te bidden of zijn gedachten hem vergeven mogen worden. (8:24)

In 9:6 zegt Paulus, bevend en verbaasd, tot de Heere Jezus: Heere wat wilt U dat ik doen zal? Hoewel de term gebed ontbreekt, is dit evenzeer een gebed,

Ananias krijgt in een visioen van de Heere God te horen dat Saulus uit Tarsis bidt. (9:11)

Petrus bidt in 10:40 als hij bij het lichaam van Dorkas is neergeknield. Daarna beveelt hij haar op te staan. Dorkas staat op uit de dood.

Van Cornelius (10:2) wordt gezegd dat hij een vroom man was, dat hij God vreesde, veel liefdegaven gaf en voortdurend tot God bad. De engel wijst hem erop dat zijn gebeden voor God opgestegen zijn (10:4).

Petrus klimt in 10:9 op het dak om te bidden, God spreekt vervolgens tot hem in een visioen.

De gemeente in Jeruzalem is voortdurend in gebed voor de gearresteerde Petrus (12:5)

In 13:3 gaan bidden en vasten vooraf aan de handoplegging op Barnabas en Saulus.

In 14:23 wordt gesproken van de verkiezing van ouderlingen. Deze gaat gepaard met bidden en vasten en het opdragen aan de Heere.

In Filippi gaat Paulus naar de plaats waar het gebed gewoonlijk plaats vond (16:13). Daar ontmoet Paulus Lydia.

In 16:16 gaat Paulus naar de plaats van het gebed. Hij komt dan in aanraking met de slavin die een waarzeggende geest heeft, die hij gebiedt uit haar weg te gaan. Op dat zelfde moment gaat de geest weg.

In de gevangenis van Filippi bidden Paulus en Silas en zingen lofzangen tot God. De gevangenen luisteren en God reageert met een grote aardbeving.(16:25)

Bij het verlaten van Efeze (20:36) knielt Paulus neer en bidt met allen die bij hem zijn om afscheid van hem te nemen.

In 27:35 dankt Paulus God nadat hij het brood gebroken heeft voordat hij het breekt. (geschiedenis van de schipbreuk bij Malta).

Paulus gaat naar de vader van Publius (Malta) die ziek is. Nadat hij gebeden heeft legt hij hem de handen op en maakt hem gezond (28:8)

Het Gebed

Het gebed is een zekere samenspreking van de mens met God, waardoor zij nadat zij het heiligdom van de hemel zijn binnengegaan, hem over Zijn belofte in eigen persoon aanspreken. Zo definieert Calvijn in zijn *Institutie* het gebed. Wanneer we mogen geloven in Gods onwankelbare geloften betekent dat nog niet dat van ons niets wordt gevraagd. Geloof in de beloften spoort ons juist aan tot het gebed. Steunend op de goedheid van God, steunend op Zijn beloften, gaan we in het gebed naar Hem toe om Hem op Zijn beloften aan te spreken. Het gebed maakt de beloften werkzaam. Telkens wanneer God ons in Zijn woord iets belooft, wil Hij dat die belofte ons aanspoort tot gebed. Door het geloof in de beloften worden we geprikkeld aan God te vragen om ons te schenken wat Hij ons heeft beloofd.

Door ons de beloften te geven verschaft God ons de vrijmoedigheid om tot Hem te naderen. Zonder beloften zou het pure vermetelheid zijn voor Gods troon te verschijnen, zo zegt Calvijn. In Christus ontsluit God ons de weg tot Hem. In Hem zijn alle beloften waar en Amen. De belofte is ook de garantie van verhooring. Wij eindigen ons gebed met het woordje Amen omdat God niet kan bedriegen. Zijn beloften zijn waar. Door ons te beloven heeft God zich tot verhooring verplicht. Calvijn noemt de Heere God in dit verband een vrijwillig schuldenaar. Uit eigen beweging heeft God zich aan Zijn beloften verbonden. Die beloften rustten in het verbond dat Hij met ons wilde sluiten. De diepste grond van de verhooring ligt in Christus, de Middelaar van

het verbond. Zij die God in een andere Naam, of vanuit eigen prestaties aanroepen hebben geen belofte en daarmee geen garantie van verhooring.

Geloof zonder gebed is een dood geloof, maar dat is andersom ook het geval. Calvijn noemt gebed zonder geloof in de belofte een spel, een ijdele plechtigheid. God vraagt in het gebed ons hart. Een oprecht vertrouwen in het feit dat Hij de waarmaker van Zijn beloften is.

Daarmee is de belofte ook een grens voor het gebed. Als wij geen zekere belofte voor iets hebben moeten we bidden onder een voorbehoud en onze wil ondergeschikt maken aan Gods wil.

Indeling in Handelingen

Als we bovenstaande korte inleiding op het gebed zien dan valt onmiddellijk 1:14 op. De Heere Jezus heeft beloofd dat de discipelen de kracht van de heilige Geest zouden ontvangen. De engelen hebben hen herinnerd aan zijn **belofte** van de wederkomst. Jezus heeft hen talrijke beloften gedaan. Nu de Meester is opgevaren gaan de discipelen in gesprek met Hem. Ze bidden. Ze spreken de Vader aan op Zijn beloften. Ze zijn geen angstig groepje dat bij elkaar is tegen beter weten in, nee ze zijn de verwachters van de belofte. De belofte is de sleutel voor het gebed. Daar putten ze ook de kracht uit om niet zomaar bij de pakken neer te gaan zitten, maar om de lege plek, die ontstaan is door het verraad van Judas, weer in te vullen. Opvallend dat al biddend ook het **onderscheid man/vrouw** wegvalt. De vrouwen worden nadrukkelijk genoemd als betrokken zijnde bij het gebed. En betrokken zijn bij het gebed doe je door te spreken. Het is goed mogelijk dat de vrouwen van de apostelen bedoeld worden.

De combinatie tussen bidden en **volharden** zien we vaker in handelingen. Deze combi wijst erop dat gebeden niet altijd direct verhoord worden. Door te volharden in het gebed laat de gelovige aan God merken dat hij Zijn belofte serieus neemt. Dat hij de belofte voor waar houdt dwars tegen de zichtbare werkelijkheid en de onmogelijkheid van de vervulling in.

Handelingen die betrekking hebben op die belofte gaan dan ook altijd gepaard met gebed. Natuurlijk is er het besef dat God de loting zal sturen, (1:22) dat is de ervaring door heel de Schriften heen. Maar het **hanteren van het lot** gaat niet zonder gebed. Het besef dat de Heer alle dingen in Zijn hand heeft motiveert de gelovige juist om zich dan ook biddend aan Zijn belofte toe te vertrouwen.

Het gebed in 4:30,31 volgt op het noemen van de **tekenen en wonderen**. De eerste vervulling daarvan is het bewegen van de grond, maar de direct daarop volgende is: vrijmoedigheid. Conform de belofte dat de apostelen zijn getuige zullen zijn over de gehele aarde vervult de Heere God dit gebed dus in de eerste plaats in vrijmoedigheid in het spreken. Ook het gebed in 10:40 is direct gericht op een wonder: de opstanding van een dode.

Een aantal malen is er sprake van bidden en **een visioen**. God reageert op het gebed, ook al is dat misschien niet direct gericht op het doel waarvoor hij het visioen geeft (10:9). God is een hoorder en een beloner van de gebeden.

Wat ook naar voren komt in Handelingen is de combinatie tussen gebed en **vergeving**. Hij komt voor in het gebed van Stefanus, maar ook in de manier waarop in 9:11 vv Saulus wordt verhoord. Ook Petrus geeft aan Simon de opdracht om om vergeving te bidden. Gods belofte van vergeving voor een ieder die zijn schuld belijdt en zich tot Hem wendt wordt eveneens vervuld in de weg van gebed. Simon is door het bewustzijn van zijn zonden getroffen en wendt zich tot God om genade terwijl hij zich aanbeveelt in de voorbede van de gemeente.

Ook het **opleggen van de handen** gaat gepaard met gebed, beter nog het wordt voorafgegaan door gebed. Het komt voor in 6:4v en in 13:3. Handoplegging komt eveneens voor in 8:17-19, 9:12 en 17 en 19:6. Het is nauw verbonden met de kracht van de Heilige Geest en de toerusting van Godswege in de opgedragen taak.

In 13:3 komt de combinatie van bidden en **vasten** voor. Hier in meer of min publieke zin. De combinatie bidden vasten komt meer in de Bijbel voor. Vasten wekt op tot een vurig gebed. Door vasten wordt men zich afhankelijk van de eigen kwetsbaarheid; wat is een mens als hij niet meer zou kunnen eten en drinken? Vasten brengt dus ook tot afhankelijkheid. Vurigheid, besef van kwetsbaarheid, afhankelijkheid ze wekken op tot een roepen tot God. Juist het besef van afhankelijkheid vergroot ons zicht op de almacht van de Heere, de Schepper van de hemel en de aarde.

Gebed en **voorbede**. In 12:5 is het gebed van de gemeente gericht op de redding van Petrus. Gebed zoekt ook het heil van de ander. Ook zonder de directe belofte van vrijlating (denk maar aan de dood van Jakobus) zoekt de gelovige in een vasthoudend gebed het heil van de ander.

Gebed en **wondertekenen**. Er is in het Bijbelboek Handelingen een duidelijke relatie tussen gebed en wonder, zie bijv. 10:40. God doet wonderen op het gebed door de hand van de apostelen. Nergens staat dat deze wonderen beperkt bleven tot het eerste optreden van de apostelen. We lijkt er een duidelijk verband te zijn tussen de bekrachting van de verkondiging van het evangelie door middel van het wonder. Het wonder van genezing is niet het doel op zich. Dat gezegd hebbend blijft wel de vraag over in hoeverre ons gebed nog op een wonder gericht is. Juist in die gevallen dat een wonder de deur voor de evangelieverkondiging zou kunnen openen zouden we ons kunnen afvragen waarom het doen van wondertekenen bij ons vrijwel uit beeld verdwenen is.

Gebed en **lofprijzing (16:25)** horen bij elkaar, juist als de gelovige in moeilijke omstandigheden verkeert. Door de lofprijzing lat de gelovige zien dat hij zich afhankelijk weet van de Heere God en van diens almacht ook al lijken alle omstandigheden daarmee in strijd te zijn. Gods tegenstander de satan moet daar wijken waar de lofprijzing van de Heere klinkt.

Vragen:

1. Hoe denkt u over de relatie tussen belofte en gebed. Past u dit toe in uw persoonlijk gebedsleven? Ziet u de beloften van de Heere als een sleutel van de gebedsverhoring?
2. Welke beloften, waar u de Heere op aan kunt spreken, kent U? Is het immers niet zo dat voor het bidden het kennen van de beloften noodzakelijk is?
3. Ruimt u in uw gebed ruimte in voor én schuldbelijdenis én lofprijzing?
4. Kent u uit uw eigen gebedsleven voorbeelden waarin het volharden in het gebed noodzakelijk was voordat er een verhoring ervaren kon worden?
5. Heeft u zelf wel eens uw gebed met vasten omringd? Wat zijn uw ervaringen daarmee? Hoe zou het komen dat vasten bij ons op de achtergrond is geraakt?
6. Zou God vandaag de dag nog visioenen geven als reactie op ons gebed?
7. Wat verwacht u van uw gebed?
8. Hoe denkt u over de wondertekenen die in Handeling plaatsvinden en die volgen op het gebed? Zou dat nu nog zo gebeuren?